

Afgjort den 21. november 2024

50

Uddannelses- og Forskningsministeriet. København, den 12. november 2024.

- a. Uddannelses- og Forskningsministeriet orienterer hermed Finansudvalget om afslutning af esas-projektet og projektets økonomi.
- b. Esas er et nyt studieadministrativt system til professionshøjskoler, erhvervsakademier og maritime uddannelsesinstitutioner.

Finansudvalget tiltrådte med akt. 12 af oktober 2016 igangsættelse af anskaffelsen af et nyt studieadministrativt it-system til professionshøjskoler, erhvervsakademier og maritime uddannelsesinstitutioner. Projektet havde en økonomisk ramme på 203,5 mio. kr. (2024-pl). Finansudvalget har efterfølgende tilsluttet sig at øge projektets økonomiske ramme samt at forlænge projektet ved flere aktstykker, *jf. tabel 1*. Senest har Finansudvalget med akt. Ø af 22. februar 2024 (herefter akt. Ø) tiltrådt en forøgelse af projektets økonomiske ramme.

Tabel 1. Projektudgifter ekskl. renter (mio. kr., 2024-pl)

Aktstykke	Totaludgift	Bemærkning
Akt. 12 af 6. oktober 2016	203,5	Tilslutning til offentliggørelse af udbud.
Akt. 110 af 7. juni 2018	191,2	Orientering om resultatet af det gennemførte udbud.
Akt. 188 af 11. juni 2020	215,3	Forlængelse af projekt m. 9 mdr., da funktionstest af systemet viste behov for tilpasninger.
Akt. M af 23. februar 2023	249,1	Øget økonomisk ramme.
Akt. Ø af 22. februar 2024	370,0	Øget økonomisk ramme og orientering om ekstern gennemgang af projektøkonomi.
Indeværende aktstykke	292,2	Orientering om projektafslutning og endelig projektøkonomi.

Anm. : Udgifterne er angivet i 2024-pl. Udgifterne er ikke fuldt sammenlignelige mellem indeværende og tidligere aktstykker pga. ændringer i projektøkonomiens afgrænsning.

Projektet var ved sin afslutning 3 år og 3 måneder forsinket ift. den ventede afslutning i marts 2021, som fremgik af akt. 10 af juni 2018. Forsinkelsen skyldes forfejlede udviklingsaktiviteter, som redegjort for i tidligere aktstykker. Uddannelses- og Forskningsstyrelsen konstaterede i efteråret 2023 fejl i opgørelsen af projektøkonomien og iværksatte på den baggrund en ekstern gennemgang af projektøkonomien mhp. at opdatere projektets businesscase, herunder den samlede projektøkonomi, gevinster, risici samt årsager til fordyrelsen af projektet, som oplyst i akt. Ø.

I mellemtiden har projektet nået sine milepæle og er afsluttet pr. 30. juni 2024, hvilket er 6 mdr. tidligere end forudsat med akt. Ø. Afslutningen blev besluttet efter rådføring med Statens It-råd. Finansudvalget orienteres derfor om den samlede projektøkonomi og gevinster samt afslutning af projektet samlet. Da projektet er afsluttet, orienteres der ikke om risici som ellers meddelt.

Ekstern gennemgang af projektøkonomien

Den eksterne gennemgang af den samlede projektøkonomi på baggrund af den business case, der ligger til grund for akt. 12 af 6. oktober 2016, blev afsluttet i foråret 2024. Gennemgangen viser, at opgørelsen af projektets økonomi ikke har været konsistent. Det medfører, at lokale implementeringsomkostninger er taget ud af opgørelsen af projektets udgifter, da de ikke er mulige at opgøre korrekt. Det konstateres desuden, at det ikke er muligt at genfinde forudsætningerne for projektets baseline som opgjort i den business case, der ligger til grund for akt. 12. Opgørelsen afviger derfor fra *Budgetvejledningen pkt. 2.2.18.1* om it-projekter.

Dette indebærer, at de opgjorte projektudgifter i indeværende aktstykke ikke er sammenlignelige med tidligere opgørelser. Det lavere udgiftsniveau ift. akt. Ø af februar 2024 kan bl.a. henføres til en ændring i afgrænsningen af projektøkonomien og er derfor kun delvist udtryk for lavere realiserede udgifter.

Idriftsættelse af esas-løsningen

Esas-projektets formål har været at modernisere den studieadministrative systemunderstøttelse af professionshøjskoler, erhvervsakademier og maritime uddannelsesinstitutioner. Hovedformålet med projektet var at effektivisere studieadministrationen og vedligeholdelse af systemet, da det tidligere system ikke var tidssvarende og baseret på en platform, som nærmede sig udfasning af udvikleren.

Esas-løsningen har siden juni 2024 været i fuld drift på alle 22 uddannelsesinstitutioner, og projektet blev afsluttet 30. juni 2024. Forud for afslutningen gennemførte projektet i første halvår af 2024 implementering af løsningen på 14 udestående uddannelsesinstitutioner samt gennemførelse af en succesfuld driftsprøve.

Gevinster

Gevinster fra det oprindelige businesscase-grundlag var primært udgjort af økonomiske gevinster. Da baseline ikke vurderes anvendelig, har Uddannelses- og Forskningsstyrelsen revideret gevinsterne, så der fokuseres udelukkende på gevinster af ikke-økonomisk karakter. Statens It-råd har bemærket, at projektet for så vidt angår de kvalitative gevinster fortsat dækker projektets oprindelige formål.

Projektets reviderede gevinster består af bedre datakvalitet og effektiv studieadministration gennem systemunderstøttede kontroller, mere effektiv studieadministration som følge af standardisering, systemunderstøttet compliance og endelig større brugertilfredshed.

Driftsorganisation

Med afslutningen af esas-projektet er der etableret en ny styringsmodel for esas-løsningens drift og vedligeholdelse med repræsentanter fra Uddannelses- og Forskningsstyrelsen, maritime uddannelsesinstitutioner, erhvervsakademier og professionshøjskoler.

Økonomi

De samlede udgifter til projektet er opgjort til 292,2 mio. kr. ekskl. renter (2024-pl), mens de i akt. 12 af 6. oktober 2016 blev budgetteret til 203,5 mio. kr. (2024-pl), *jf. tabel 2*. Den *opgjorte* totaludgift overstiger således den estimerede totaludgift fra akt. 12 med ca. 45 pct. Merudgifterne ift. den oprindeligt skønnede totaludgift skyldes hovedsageligt forsinkelserne i projektet, som har resulteret i øgede udgifter til både interne ressourcer og eksterne konsulenter.

Den *opgjorte* totaludgift er lavere end skønnet i akt. Ø af 31. januar 2024, *jf. tabel 1 ovenfor*. Alligevel kan det ikke konkluderes, at den *realiserede* totaludgift er lavere. Dette skyldes, at lokale implementeringsomkostninger ikke indgår i den *opgjorte* totaludgift, da det ikke er muligt at opgøre omkostningerne på en måde, der retvisende afspejler de faktiske omkostninger på trods af, at der er afholdt udgifter hertil.

Med akt. Ø var de lokale implementeringsomkostninger estimeret til 39,5 mio. kr. (2024-pl). De lavere *opgjorte* udgifter i forhold til akt. Ø skyldes således dels, at 39,5 mio. kr. i lokale implementeringsomkostninger ikke længere indgår i opgørelsen. Dertil kommer bl.a., at projektet er afsluttet 6 måneder tidligere end forudsat ved akt. Ø. Dette har medført færre udgifter end forudsat til bl.a. løn, ikke-indtrufne risici og udviklingsaktiviteter. Da den eksterne gennemgang af projektøkonomien ikke var færdiggjort med akt. Ø er den økonomiske ramme i akt. Ø baseret på de daværende mest kvalificerede skøn samt en usikkerhedsmargin, som derfor ikke direkte kan henføres til lavere opgjorte projektudgifter i indeværende aktstykke.

Tabel 2. Samlede opgjorte projektudgifter (mio. kr., 2024-pl)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Total
Esas	4,5	8,0	12,5	26,8	45,8	41,5	57,0	39,6	33,9	22,5	292,2

Anm. : Afbvigelse i totalen skyldes afrunding.

Finansiering

Esas-projektet indgår i den samlede økonomi for drift, vedligehold og udvikling af studieadministrative systemer til professionshøjskoler, erhvervsakademier og maritime uddannelsesinstitutioner, som er delvist brugerfinansieret. Projektet finansieres som det samlede område således primært af de institutioner, der skal bruge systemet. Derudover finansieres området, herunder projektet, også med et årligt bidrag fra Uddannelses- og Forskningsstyrelsen.

Behandling i Statens It-råd

Projektet fremlagde den 29. maj 2024 revideret businesscase samt reviderede gevinster for Statens It-råd. It-rådet har ved opfølgende brev af 27. juni 2024, *jf. vedlagte brev*, udtrykt støtte til projektets afslutning samt revision af gevinster. Rådet havde ingen yderligere anbefalinger.

Tidsplan for fremtidige orienteringer

Finansudvalget orienteres i andet halvår 2025 om projektets drift og effekter et år efter nedlukning af projektorganisationen.

f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 12. november 2024

CHRISTINA EGELUND

/ Niels Christian Beier

Til Finansudvalget.

Taget til efterretning af Finansudvalget på et møde den 21-11-2024